

**A Vasvári Dr. Bendefy László Városi Könyvtár és
Nagy Gáspár Művelődési Központ könyvtári beszámolója
a 2024. évre vonatkozóan,**

amely a Városi könyvtárak és települési nyilvános könyvtárakra vonatkozóan
az EMMI által a 2024. évre vonatkozó sablonterve alapján készült

1. Rövid összefoglaló (legfejlebb 1500 karakter)

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

- ❖ *Könyvtárunk napi működését a 2024-as évben is jelentős mértékben meghatározta a helyi kulturális intézmények összevonása.*
- ❖ *Jelentősen befolyásolja programjaink szervezését, megvalósulását a városban működő kulturális szervezetek, civil csoportok működése és a velük való kapcsolattartás, együttműködés.*
- ❖ *Az előző évek során elkezdett teljeskörű állományrevízióinkat tovább folytattuk a napi működés mellett.*
- ❖ *A pandémiás időszakot követően lassan állt vissza a Hegyháti emberek könyvtárlátogatási szokása az azt megelőző időszakra. Új programokat, új dokumentumokat, új szolgáltatásokat kínáltunk számukra.*
- ❖ *Beiratkozott olvasó 810/2024 (813/2023) fő, könyvtárhasználat 39.484/2024 (33.749/2023) alkalom, „látogató” 24.594/2024, (25.170/2023) fő, kölcsönzés 19.100/2024, (18.529/2023) db.*
- ❖ *Az állomány teljeskörű átvizsgálásának harmadik ütemében 4.119/2024 (1.916/2023) db elavult, rongált dokumentumot vontunk ki az állományból. Az AB-ban pedig 4.321 (6.314/2023) tételt rögzítettünk.*
- ❖ *Időszakonként megtartottuk az ajtóba kihelyezett „Könyvturkáló” dobozunkat, melyből 4 ezer leselejtezett dokumentum talált új gazdára.*

b. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

- ❖ *Az intézményi összevonást követően a vezető, a megmaradt könyvtárosi feladatai mellett a művelődési központban is jelentős munkát kell, hogy vállaljon, mivel a kollégák fele az összevonás óta dolgozik itt. Ez kihat a könyvtárban folyó napi munkára is.*
- ❖ *Az intézmény működési alapelve most is a takarékos, gazdaságos üzemeltetés a használók megalégedésére.*

2. Stratégiai célok végrehajtása (legfeljebb 1000 karakter)

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

- ❖ *Kiemelt feladatunk a teljeskörű revízió, aminek a 3. körében vagyunk. Az állomány rendezése, selejtezések dokumentálása, az AB-ból való kivezetését jelenti. Így ma már 33.963/2024, (32.151/2023) tételnél tartunk.*
- ❖ *Fő célkitűzésünk a Vasi Hegyhát értékeinek feltárása, visszakereshetővé tétele. A helyismereti vonatkozású dokumentumokkal együtt a digitalizálás keretében feltárt dokumentumokkal 990 darabbal bővült e gyűjteményünk.*
- ❖ *Egervölgy, Pácsony, Püspökmolnári és Szemenye könyvtári szolgáltató helyein teljes körű állományrevíziót végeztünk.*

b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

- ❖ *Az idei év során is a Berzsenyi Dániel Könyvtárral közös NKA pályázaton való együttműködésünk segítette a stratégiai céljaink elérését.*
- ❖ *Az összevonásnak köszönhetően programot, ünnepséget a Művelődési Központtal közösen valósítottunk meg, kihasználva az eltérő intézményi adottságokat, pályázati támogatásokat.*

- ❖ *Folyóirat kínálatunkat bővítését a NKA támogatásával tudtuk megvalósítani, ami tudományos, szakfolyóiratok beszerzését teszi lehetővé.*

3. Szervezet (legfeljebb 1000 karakter)

- ❖ *Ez évben is 5 fő munkatársa volt könyvtárunknak. Bár a személyek az elmúlt évek során a gyermekkönyvtári és a takarítónői poszton jelentősen mozogtak részben anyagi problémák, részben nyugdíjazás miatt. Míg a három szakképzett már négy évtizede dolgozik az intézménybe. Így a folytonosság pillanatnyilag biztosított. Kollektívánk mindig is elsődleges feladatának tartotta bármilyen körülmények között is a település és vonzáskörzete lakóinak igényeit kielégíteni a kulturális szolgáltatások vonatkozásában.*
- ❖ *A szakalkalmazotti gárda 1 fő magasabb vezető, aki mesterképzéssel, könyvtár informatikus egyetemi végzettséggel is rendelkezik, 2 fő középfokú könyvtárosi végzettséggel és 1 fő középfokú végzettséggel rendelkezik. Az intézmény tisztaságáért pedig az 1 fő takarítónő felel.*
- ❖ *Nagyon jó az összhang a két intézményegység munkatársai között a feladatmegosztás, a kulturális feladatok mind jobb ellátása kapcsán.*

4. Infrastruktúra (legfeljebb 1000 karakter)

a. fizikai terek állapotának változása

- ❖ *Az elmúlt évek során az önkormányzattól kapott és pályázati támogatásokból felújítottuk és berendeztük az egész épületet, így csak kisebb javítások, egyes eszközök cseréjére (lamináló, szervergép javítás) volt szükség. Célunk a jövőben a mellékhelyiségek teljes felújítása.*
- ❖ *Az önkormányzati támogatással az elmúlt évben felszerelt hűtő-fűtő légkondicionáló berendezés, amely az olvasói tereket és a Helyismereti- és a Bende-fy gyűjteménynek helyet adó szobát hűtötte. Ez nagyon jól jött az őszi-téli energiatakarékosági céloknál, mivel a könyvtár épületének tetején felszerelt 50 napelem még a légkondicionálók használata mellett is bőven megtermeli az intézmény energiaszükségletét. Így végre nyáron sem volt melegünk, mint a korábbi években.*

- b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása
  - ❖ *A meglévő számítógépparkunkat folyamatosan karban tartjuk, a szükséges kiegészítéseket az informatikus javaslatára megteszük.*
- c. egyéb infrastruktúra
  - ❖ *A raktári állományt a selejtezés során felszabadult helyeknek kihasználásával újra rendeztük a keresés megkönnyítése miatt.*

5. Gyűjteményi információk (legfeljebb 2000 karakter)

- a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés
  - ❖ *2024-ben 270 db dokumentummal bővült az állományunk. Ezt bővíti a BDMK KSZR vasvári könyvtárközi kerete.*
  - ❖ *A gyűjtemény bővítése során kiemelt a helyi vonatkozású dokumentumok beszerzése, akár több példányban is.*
  - ❖ *Évek óta gyűjtjük a Vasvári Népfőiskola könyvtárának megalapozásához a népfőiskolák irodalmát és a helyi vonatkozású, e témához kapcsolódó anyagokat.*
  - ❖ *Kiemelt szerepet kapott még névadónk, Dr. Bendefy László műveinek mind szélesebb körű összegyűjtése, feltárása.*
  - ❖ *A nagy számú, mintegy 4.119 db leselejtezett dokumentum során felszabadult hely lehetővé tette a raktárban lévő állomány rendezését, oly módon, hogy biztosítva legyen a gyorsabb, pontosabb visszakeresés lehetősége.*
- b. gyűjteményfeltárás
  - ❖ *A gyűjteményfeltárásnál évek óta már kiemelt cél a teljes körű állományfeltárás az AB-ban. Feldolgozó szakember hiánya miatt ezt nehezen tudjuk megvalósítani, de lassan haladva – amely feladatot az összevonás jelentősen hátráltatott, de évente 2-3%-ot ledolgozva haladunk a teljes feltárás felé. Ma már a 96%-os feltártságnál tartunk.*
  - ❖ *A Berzsényi Könyvtárral kötött együttműködés keretében mi dolgozzuk fel a KSZR keretből a Vasi Hegyhát könyvtárainak szánt dokumentumokat, mely 2024-ban 1.929 db könyvet, 3 db*

CD-t és 2 db DVD-t jelentett bruttó 7,25 millió forint értékben. Ez jóval meghaladja a saját beszerzési számainkat.

c. *állományvédelem*

- ❖ *Mindig is kiemelt szerepet kapott könyvtárunkban, ezt örököltük elődeinktől, a dokumentumaink állományának, külső képének javítása, gondozása. Az állományunk áttekintése során 2.326 számoltuk bele!)*
- ❖ *A digitalizálási tervben szereplő dokumentumok feltárása, digitalizálása is az állományvédelmi célokat szolgál, elsődlegesen a helyismereti anyagok vonatkozásában. A beszerzett kétrétegű PDF szkennelését lehetővé tevő programmal kívánjuk e dokumentumok visszakeresési lehetőségét biztosítani.*

d. *digitalizálás*

- ❖ *Kiemelt feladata könyvtárunknak az értékgyűjtés, értékmegőrzés kapcsán. Ez évben létszámgondjainkból adódóan nem tudtuk a digitalizált dokumentumok számát tovább növelni.*

6. Szolgáltatások (változások, trendek) (legfeljebb 3000 karakter)

a. *célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei*

- ❖ *Gyermekekönnyvtárban az internet elérés mellett, új Mese Tabletek, Xbox, diafilm vetítési lehetőség és digitális tábla használata is a látogatók rendelkezésére áll a számtalan, minden korosztály igényeit felölelő társasjátékok mellett.*
- ❖ *Naptári ünnepekhez kapcsolódó játszóházak, kézműves foglalkozási alkalmak, Babák Könyvtára programjaival várjuk látogatóinkat. Ezen programjainkat színesíteni tudtuk a Berzsenyi Könyvtár KSZR támogatásából előadások, mesefoglalkozások tartásával.*
- ❖ *Nagy figyelmet fordítunk programjaink összeállításán a hátrányos helyzetűek és a nyugdíjas korosztály igényeire. Igyekszünk mindenki számára programot kínálni akár személyre szabottan, akár csoportosan.*

- ❖ *A hosszú évek óta megrendezésre kerülő Mesemondó versenyünket az idei év során is nagy érdeklődés kísérte a hegyháti gyerekek körében.*

b. helyben elérhető szolgáltatások

- ❖ *A helyben használható dokumentumok, folyóiratok friss száma mellett lehetőség van CD lemezek hallgatására fülhallgatóval kényelmes fotelekben.*
- ❖ *Fénymásolás, irat- és naptárfűzés, laminálás, nyomtatás, fotónyomtatás, dokumentumok szerkesztése, szkennelés, dia és A/3-as szkennelés, fax és e-mail küldés áll a használók rendelkezésére.*

c. távolról elérhető szolgáltatások

- ❖ *A Pandémia szükségessé tette, hogy a könyvtárosok otthonról is elérhessék a könyvtár AB-át, amelyet a mai napig is használunk munkánk során.*
- ❖ *A könyvtár használói a könyvtárunk adatbázisát a www.blvk.hu oldalon elérhetik. Kereshetnek a könyvtár és a múzeum Domonkos Gyűjteményében. A beiratkozott olvasók megnézhetik a náluk lévő dokumentumokat, hosszabbíthatják, előjegyezhetik a számukra érdekes dokumentumokat.*
- ❖ *A könyvtára FB oldala is jó kommunikációs lehetőséget jelentett használóinknak.*
- ❖ *Elkészült a könyvtár szerkesztésében a Vasi Hegyhát értékeit bemutató oldalunk, a www.vasihegyhatertekei.hu elérhetőséggel.*

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

- ❖ *Hagyományos rendezvényeink időarányosan megvalósultak az előző évihez hasonlóan. A könyvtárhasználók visszaszoktatása azonban még mindig komoly gondot jelent.*
- ❖ *Olvasó klubot alakítottunk az alsós korosztály részére, ahol az általuk kiválasztott művet dolgozták fel a könyvtáros irányítása*

mellett. A Felnőtt korosztálynak szóló olvasóklubot továbbra is tervezzük.

- ❖ Szerettük volna megalakítani a Városszépítő és Értékgyűjtő klubot, de ebben az évben nem sikerült sajnos, de nem adjuk fel.
- ❖ Egyedi képzés keretében fejlesztettük az idei év során is a használóink digitális írástudását, amire egyre nagyobb igény van. Az elmúlt év tanfolyamai után az idén is egyedi képzésekre, segítségnyújtásra volt lehetőségünk, melynek során 136 fő felnőtt és 84 fő 14 év alatti képzését tudtuk megvalósítani.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

- ❖ Ma már könyvtár használatának egy része is az on-line térbe tevődött, amely a mindennapi könyvtárhasználat részévé vált. Így az ügyintézés menete felgyorsult, ami kedvező a szolgáltatást igénybe vevőknek. Az olvasók által kért nyomtatások, szkennelések is a könyvtár e-mail, illetve FB fiókján keresztül érkeznek be megrendelés formájában.
- ❖ A könyvtár FB oldala rendszeresen ad információt a könyvtár állományáról, az igénybe vehető szolgáltatásokról.
- ❖ A könyvtár honlapjának sajnos ebben az évben sem készült el anyagi okok miatt.

7. Minőségirányítás (legfeljebb 1000 karakter)

a. használói elégedettségmérés

- ❖ Az elmúlt évben nem terveztünk, mivel az előző kérdőívünk még aktuális. Úgy gondoljuk, hogy most még mindig nem az átlagos működésről kapnánk visszajelzéseket, mivel az előző évek pandémiás zárásait még nem hevertük ki, így nem egy valós működésről kapnánk információt.

b. önértékelés

- ❖ A könyvtárosok értékelik a minőségbiztosítás szellemében saját és a közösség munkáját egyaránt. Személyes beszélgetések, problémafeltárások mind a minőség javítását szolgálják. A használóktól kapott napi visszajelzések alakítják ezen új helyzet szolgáltatási palettáját és annak kivitelezését. A szóbeli, és írásbeli köszönetek igazolják munkánk jó irányát.

c. vármegyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)

- ❖ *Már két alkalommal nyújtottunk be pályázatot könyvtárunk minősítésére, így jelentős dokumentációval rendelkezünk, melyet fejlesztünk, kiegészítünk. A BDMK szükség esetén tanácsokkal segíti munkánkat.*

d. tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

- ❖ *A minőségi munkavégzés mindig célunk volt. Az olvasói visszajelzések, a kollégák újító javaslatai az idén is beépítésre kerültek a napi munkába. Az összevont intézmény előnyeit kihasználó programlebonolyítást vezettünk be.*

8. Tudományos kutatás és kiadványok (legfeljebb 1000 karakter)

- ❖ *Elkészült a helyi és tájegységi értékeket bemutató oldalunk a www.vasihegyhatertekei.hu elérhetőségen a Hungarikum pályázat támogatásával. Ezen oldalon kívánjuk bemutatni a Vasi Hegyhát 23 településének természeti és tárgyi értékeit, kibővítve a települési szállás és vendéglátóhelyek, látnivalók, érdekességek, programok, rendezvények képes illusztrálásával.*

9. Partnerségi együttműködések (legfeljebb. 1000 karakter)

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

- ❖ *Mindig is fontos volt és egyre nagyobb szükség van a Vasi Hegyhát intézményeinek összefogására, együtt munkálkodására. A közös fő elem a Vasi Hegyhát értékeinek feltárása, összegyűjtése, visszakereshetővé tétele, amely a Vasvár Népfőiskola megalakulásával még nagyobb szerepet kapott. Kiemelt célként e témában is a könyvtár más szolgáltatásainak igénybevétele érdekében mintegy 43 Együttműködési Megállapodással rendelkezik civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, oktatási intézményekkel, határon túli magyar szervezetekkel. A jövőben tovább kívánjuk az együttműködők körét kibővíteni.*

- ❖ *A helyi múzeummal közös adatbázist építünk, mely mindkét intézmény távoli elérhetőségét még fontosabbá teszi a nap 24 órájában a kiemelt szerepet betöltő Domonkos gyűjtemény anyaga kapcsán.*
- ❖ *A Partnerségi együttműködésünk körének szélesítésében nagy szerepet játszott az intézményi összevonás révén a Nagy Gáspár Művelődési Központtal való igazán szoros együttműködésünk, amelynek során lehetőségünk van egymás munkájának közvetlen segítésére, kiegészítésére a két kulturális ágazat lehetőségeinek kiaknázásával.*

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei (legfeljebb 1000 karakter)

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

- ❖ *Jelentősen bővítettük a könyvtár FB oldalán elérhető, a könyvtár állományával kapcsolatos információkat, hogy így is választási lehetőséget kínáljunk könyvtárhasználóinknak a válogatásban, a kölcsönzési igények összeállításában.*
- ❖ *Rendszeresen hírt adtunk a helyi Újságban és a város honlapján szolgáltatásainkról, rendezvényeinkről, a bekövetkezett változásokról a helyi hirdető táblán, a könyvtárnál és művelődési központnál elhelyezett plakátok kihelyezésével a saját és a tagintézmény FB oldala mellett.*

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

- ❖ *Minden, a könyvtárról megjelenő kommunikáció, híradás a könyvtár logójával, a kék és fehér szín alkalmazásával készítünk el. Ezzel is kifejezve a dokumentumok könyvtárhoz való kapcsolódását.*
- ❖ *Az intézmény külső és belső képének kialakításakor az egységes, felhasználóbarát, tiszta környezet kialakítása volt fontos mindig is számunkra, melyet látogatóink megszoktak és el is várnak tőlünk.*

c. **Összefoglaló a vármegyei hatókörű városi könyvtár által (legfeljebb 1500 karakter)**a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól,

- ❖ *A vármegye könyvtárainak legfontosabb, és már 2014 óta fennálló és nagyon eredményesen működő rendszere a vármegye Szolgáltatóhelyeinek Együttműködési megállapodás keretében történő ellátása. Ezen megállapodás alapján a vasvári könyvtár látja el a Vasi Hegyhát 22 településének könyvtári szolgáltatóhelyeit dokumentumokkal. A Berzsényi Dániel Könyvtár által e járásra biztosított dokumentumbeszerzési keretből a dokumentumok beszerzése, feldolgozása, kiszállítása és a dokumentumok évi 3 alkalommal való forgatása is intézményünk feladata a Berzsényi Könyvtár szakmai felügyelete mellett. E 22 település állományának gondozása (selejtezés, saját dokumentumok feldolgozása), a személyi változás miatt a könyvtárak átadás-átvétele is a vasvári könyvtár feladatai közé tartozik. E rendszernek köszönhető, hogy a vasvári könyvtár olvasói is jelentős számú friss dokumentum közül válogathatnak.*
- ❖ *A kötelező képzések mind gazdaságosabb megvalósítása érdekében biztosított helybeni lehetőséget a megyei könyvtár képzések elvégzésére, illetve online formában.*

d. a könyvtár tevékenységét segítő 2024-ban nyújtott szolgáltatásairól,

- ❖ *A KSZR együttműködés keretében a települések könyvtári állományának fejlesztésének egy részét a vasvári könyvtár könyvtárközi kérések biztosítását lehetővé tevő állományrész fejlesztésére fordíthattuk.*
- ❖ *Az őszi Összefogás hetének programjának támogatásába bevonta a városi könyvtárakat. Így intézményünk is kapott 50.000, - Ft-ot a helyi rendezvények megvalósításához.*

e. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról,

- ❖ *Nincs tudomása az intézménynek ilyen javaslatról.*

11. Könyvtárhasználati tendenciák (legfeljebb 2000 karakter)

a. Az elmúlt éveket jelentősen meghatározó világjárvány, illetve az ún. „energiaválság” miatt kialakított szervezeti változások, új és megváltozott szolgáltatások bemutatása és fenntarthatósága.

- ❖ *A település két kulturális intézményét, a Dr. Bendefy László Városi Könyvtárat és a Nagy Gáspár Művelődési Központot 2022. április 1-től Vasvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete döntését követően összevonta a könyvtárigazgató vezetése alatt. Így lehetőség nyílt a városi kulturális intézmények szolgáltatásainak költséghatékony üzemeltetésére.*
- ❖ *A könyvtár vonatkozásában a járvány ideje alatt bevezetett „ajtós kölcsönzés” módszerét tovább tudjuk folytatni a selejtezett dokumentumainknak a lakosság részére való felajánlásával ily módon.*
- ❖ *A pandémia ideje alatt kialakított távoli munkavégzés biztosításához kiépített eléréseket ezt követően is tudják használni a könyvtárosok a napi munkavégzés során is.*

Gyöngyösi Zsuzsanna
Gyöngyösi Zsuzsanna
intézményvezető